

MEDENİYET BEŞİĞİ İSTANBUL

GEZİLECEK
KÜLTÜREL / DOĞAL
YERLER

GASTRONOMİ

SULTAN AHMET CAMİSİ

- **Sultan Ahmet Camisi** Sultan I. Ahmet tarafından 17'nci yüzyılda, **Mimar Sinan**'ın yetiştirdiği öğrencilerden biri olan **Sedefkar Mehmet Ağa**'ya yaptırılmıştır.
- Caminin duvarlarında mavi renkli İznik çinileri yoğun bir şekilde bulunduğu için cami, **Mavi Camii (Blue Mosque)** olarak da bilinmektedir. Caminin duvarlarında 21 bin 43 adet göz alıcı **İznik Çinisi** bulunmaktadır.
- Alt sıra pencere üstlerinden başlayarak üçüncü sıra pencere altlarına kadar duvar yüzeyleri çinilerle kaplanmıştır. Özellikle mahfil duvarlarında yer alan çiniler mekân içinde gözü yormayacak şekilde yerleştirilmiştir.
- Caminin ibadethane bölümü 64x72 metre boyutlarındadır. 43 metre yüksekliğindeki merkezi kubbesinin çapı 23,5 metredir.
- Bu külliye bir cami, medreseler, hünkar kasrı, arasta, dükkânlar, hamam, çeşme, sebiller, türbe, darüşşifa, sıbyan mektebi, imarethane ve kiralık odalardan oluşmaktadır. Sultan I. Ahmet'in mezarı da cami bahçesine bitişik biçimde inşa edilmiştir.

GALATA KULESİ

- Dünyanın en eski kuleleri arasında sayılan ve İstanbul'un sembollerinden biri olan **Galata Kulesi**, 2013 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dahil edilmiştir. İstanbul'un silüetini oluşturan en önemli yapılardan biri olan Galata Kulesi, uzun dönem yangın gözetleme kulesi olarak kullanıldı ve Galata Yangın Kulesi olarak adlandırıldı.
- On yedinci yüzyılda **Hezarfen Ahmet Çelebi**, uçuş denemeleri yaptığı Galata Kulesinden, tahtadan yapılan kanatları sırtına bağlayarak gerçekleştirdiği uçuşunu Üsküdar'da tamamladıktan sonra kuleye olan ilginin giderek arttığı bilinmektedir.
- **Galata Kulesi'nin Mimarisi**
- Galata Kulesi yığma moloz taş örgü sistemde inşa edilmiştir. Dış cephe taş örgüdür. Girişteki kitabede 16 mısralık methiye II. Mahmut döneminde yapıldığı için onun adına yazıldığı düşünülmektedir.
- Kapının üzerindeki yuvarlak kemerli pencere askerlerin gözetleme yeri idi. Yüksek giriş katından sonra dokuz katlı bir yapıdır. Silindirik gövdesi üzerindeki pencereler tuğla örgülü yuvarlak kemerlidir. Külah çatının hemen altındaki son iki katın gelişimi silindirik gövdeyi çevreleyen profilli silmelerle vurgulanmıştır. Külah çatının altındaki katı sarmalayan, metal süslemeli şebekeli seyir balkonu mevcuttur. Alt katında ise derin nişli payelere oturan yuvarlak kemerler ve içerisinde tuğla örgü yuvarlak kemerli pencereler mevcuttur.

TOPKAPI SARAYI

- Topkapı Sarayı, Osmanlı Sultanlarının ikametgâhı, devletin yönetim ve eğitim merkezidir. İstanbul fatihi Sultan II. Mehmed tarafından 1460-1478 tarihleri arasında yaptırılmış olan ve zaman içerisinde bazı ilavelerin yapıldığı sarayda, Osmanlı padişahları ve Saray halkı 19'uncu yüzyıl ortalarına kadar ikamet etmiştir. Topkapı Sarayı, Osmanlı monarşisi 1922'de kaldırıldıktan sonra, 3 Nisan 1924'te Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle müzeye dönüştürülmüştür.
- **Topkapı Sarayı Mimarisi**
- Yüzyıllarca gelişen ve büyüyen Topkapı Sarayı'nın planının belirlenmesinde Osmanlı devlet felsefesi ile Saray-tebaa ilişkilerinin büyük rolü olmuştur. Ayrıca Topkapı'nın ilk inşa edildiği dönemde, Fatih Sultan Mehmed'in babası Sultan II. Murad'ın Tunca Nehri kenarında yaptırmış olduğu ve günümüze sadece kalıntıları ulaşan **Edirne Sarayı**'nin planından olduğu kadar ihtişamından da esinlendiği bilinmektedir.
- Topkapı Sarayı, mütevazı bir saraydır; imparatorluğun büyük harcamaları daha çok muhteşem camiler, kışlalar, köprüler, kervansaraylar ve konaklama tesisleri için yapılmıştır. 16. yüzyılın ünlü mimarı **Mimar Sinan** bile bu sarayda sadece bir bölüm inşa etmiştir. Ama sarayın kendine özgü binaları, nefis çinileri ve tabiatla iç içe geçmiş yapısı kadar, Sarayburnu'ndaki konumu da ona doğal bir güzellik ve ihtişam verir.

SÜLEYMANİYE CAMİİ

- **Mimar Sinan'ın kalfalık eseri** olarak tanımladığı **Süleymaniye Camisi**, Osmanlı padişahı **Kanuni Sultan Süleyman**'ın emriyle 1551-1558 yılları arasında yapılmıştır. Süleymaniye Camisi, **Klasik Osmanlı Mimarisi**'nin en önemli örneklerinden birisidir. İki üç şerefeli, ikisi de iki şerefeli olmak üzere dört minareye sahip olan caminin kubbesi 53 metre yüksekliğindedir. İstanbul'un en güzel yerlerinden birinde inşasına başlanan mabedin temeline ilk taşı, büyük alim **Şeyhülislam Ebussuud Efendi**'nin koyduğu rivayet edilir.
- Mabedin bir ana kubbesi, iki yarım kubbesi ve iki çeyrek kubbesi ile on küçük kubbesi vardır. Ana kubbe dört fil ayağına; kubbe kemerleri ise, dört büyük granit sütuna istinat etmektedir. 32 pencere kubbe 27,25 metre çapında ve yerden 53 metre yükseklikindedir. Sedanın (sesin) aksini kuvvetlendirmek için kubbenin içine ve köşelere, ağzı iç tarafa açık bir şekilde yerleştirilen 50 cm boyunda 64 küp bulunmaktadır, bu sayede hassas bir akustik meydana gelmektedir. Yaklaşık 3 bin 500 metrekarelik iç alana sahip olan caminin uzunluğu 59, eni 58 metre olup 238 pencereden ışık almaktadır. Granit ve mermer sütunlara dayanan hünkâr ve müezzin mahfili, minber ve mihrap işçilikleriyle dikkati çekmektedir. Müezzin mahfilinin sağında madeni şebekelerle çevrili bulunan bölüm, 1918 yılına kadar kütüphane olarak kullanılmış; mevcut kitaplar aynı tarihte, Süleymaniye Medreseleri'nde tesis edilen Umumi Kütüphane'ye nakledilmiştir.

DOLMABAHÇE SARAYI

- Evliya Çelebi, **Dolmabahçe Sarayı**'nın bugünkü yerinde Yavuz Sultan Selim'in bir köşk yaptırdığını yazar. I. Ahmet zamanında, mekân taşla doldurulur ve köşk büyütülür. Sarayın ve yerleşimin adı buradan gelir. 19'uncu yüzyılda II. Mahmut aynı yerde yeni bir saray inşa ettirir. Bugünkü yapı ise 1842 yılında I. Abdülmecit tarafından, **Karabet Balyan**'a inşa ettirilir. Yapımı 1853 senesine kadar devam eden saray Abdülmecit'in ikamet ettiği yer olmasının yanı sıra resmî işleri de gördüğü mekândır. Abdülmecit'ten sonra kardeşi Abdülaziz de bu sarayda yaşamıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra Atatürk'ün İstanbul'daki Cumhurbaşkanlığı Konutu olan Dolmabahçe Sarayı, 10 Kasım 1938 tarihinde Atatürk'ün öldüğü yer olması münasebetiyle Cumhuriyet tarihinde ayrı bir öneme sahiptir.
- Dolmabahçe Sarayı'nın ana yapıları; Harem, Mabeyn, Saat Kulesi ve Dolmabahçe Camisi'dir. Sarayda 285 oda ve 46 adet salon, 6 hamam ve 68 tuvalet vardır. Saray 110 bin metrekare alana kurulmuştur ve 1910'larda elektrik ve kalorifer sistemine geçmiştir. Mabeyn merdivenlerinin korkulukları kristallerle süslenmiş harikulade bir görünümde olup Mabeyn'deki Taht Salonu'nda bulunan 36 metrelik kubbeden sarkan dört tonluk ve yedi yüz elli ampullü kristal avize, salona Avrupai bir hava katmaktadır.

AYASOFYAI KABİR CAMİİ ŞERİF

- **Ayasofya-i Kebir Camii** dünya mimarlık tarihinin günümüze kadar ayakta kalmış en önemli anıtları arasında yer alır. Yapı; mimarisi, ihtişamı, büyüklüğü ve işlevselliği ile sanat dünyasında önemli bir yer tutar. Bu muazzam eser Doğu Roma İmparatorluğu'nun İstanbul'da yapmış olduğu en büyük kilise olup aynı yerde üç kez inşa edilmiştir. İlk yapıldığında **Megale Ekklesia** (Büyük Kilise) olarak adlandırılmış, 5'inci yüzyıldan İstanbul'un fethine kadar **Hagia Sophia** (Kutsal Bilgelik) olarak isimlendirilmiştir. İmparator Konstantios tarafından 360 yılında yaptırılan Megale Ekklesia ve İmparator II. Theodosius'un 415 yılında yeniden inşa ettirdiği kilise halk ayaklanmalarında yıkılmıştır. Günümüz **Ayasofya-i Kebir Camii**, İmparator **Justinianos** tarafından dönemin iki önemli mimarı Tralles'li (Aydın) Anthemios ve Miletos'lu (Balat) Isidoros'a yaptırılmıştır. Kayıtlardan, iki baş mimar ile birlikte çalışan yüz mimar ve her mimarın emrinde yüz işçinin binanın yapımını 5 yıl 10 ay gibi kısa bir sürede tamamladıkları anlaşılmaktadır. 916 yıl kilise olarak ibadete açık olan yapı, Fatih Sultan Mehmed'in 1453'te İstanbul'u fethetmesiyle camiye çevrilmiştir. Fetihden hemen sonra yapı güçlendirilerek en iyi şekilde korunmuş ve Osmanlı Dönemi ilaveleri ile birlikte cami olarak varlığını sürdürmüştür. 16'ncı ve 17'nci yüzyıllarda, caminin içine mihraplar, minber, müezzin mahfilleri, vaaz kürsüsü ve maksureler eklenmiştir.

AYA İRİNİ KİLİSE MÜZESİ

- **Aya İrini Kilisesi** Bizans`ın ilk Kilisesidir. Roma İmparatorlarından Konstantin, şehri yeniden kurarken kendi adına bir forum, saray ve hipodromun yanı sıra, 330`larda Roma tapınaklarının üzerine Aya İrini Kilisesi`ni inşa ettirir. Aya İrini ya da **Hagia Eirene**`nin sözlükteki anlamı **`Kutsal Barış`**; ama aynı zamanda da, aynı yüzyılda yaşamış bir azize. Azizenin gerçek adı Penelope`dir. Hıristiyanlığı yaymaya çalışır. Putperestler tarafından yılanlarla dolu bir kuyuya atılır ancak ölmez ölmez. Taşlanır, atlara bağlanıp sürüklenir; yine de ölmez. Mucizelerin sonunda putperestler Hristiyan olur; İrini de bir azize. İmparator Konstantin, bu olağanüstü olay üzerine yaptırdığı tek tanrılı dinin ilk mabedine Aya İrini adını verir.
- Aya İrini, Bizans`tan günümüze kalan atriumlu tek kilisedir. Atrium, eski Roma tapınaklarının ortasındaki çevresi revaklı bir avludur. Aya İrini yerini aldığı tapınağın özelliklerini bugüne kadar taşımıştır. Ancak bugünkü Aya İrini, aynı Aya İrini değil. Çünkü ahşap ilk Aya İrini, 532`de yanmış. İmparator İustinianos, çok tanrılı inancı kesinlikle yasaklayınca ayaklanan halk, Zeus`a sığınarak hem Ayasofya`yı, hem de Aya İrini Kilisesi`ni yakmış... İustinianos, Ayasofya ve Aya İrini`yi yeniden yaptırmış. Ancak Aya İrini 564`te bir kez daha yanmış. Onarılmış... İki yangından sonra, bu defa depremlerle sallanmış. Yani kilise üç kez onarılmış. Osmanlı sultanı II. Mehmet, İstanbul`a girip yeni bir dönemi başlatır. Yapımına başlanan Topkapı Sarayı`nın dış duvarları, Ayasofya ve Aya İrini`nin arasından geçer. Aya İrini bir süre sonra silâhların bakım ve onarımının yapıldığı iç cephane olur.
- Aya İrini, Osmanlı`nın ilk müzesidir. Depodaki silâhlar antika olunca 19. yy.`da ilk müze Aya İrini`de açılır. Aya İrini`nin galerilerine çıkışı sağlayan çift kanatlı merdivenler o sıra yapılır. Osmanlı Devleti, Aya İrini`ye, ana kapıdaki 1726 tarihli kitabeyi ve merdiveni ekler. Aya İrini`yi sallayan o eski depremler sırasında Bizans`ta ikonalar, dinen yasaklandığı için onarımlarda duvarlar süslemesiz bırakılmış. Bugün, Osmanlı`nın üzerine bir bayrak asarak kapattığı apsis yarım kubbesindeki İsa`yı simgeleyen haç ve haçın altında İsa`nın çarmıha gerildiği Golgota Tepesi`ni simgeleyen birkaç basamaklı kürsü çizimi dışında bir motif kalmıştır.

KIZ KULESİ

- Boğaz manzarasının vazgeçilmez yerlerinden biri de kuşkusuz **Kız Kulesi**'dir. Salacak açıklarındaki küçücük bir adanın üzerine inşa edilmiş olan kule, pek çok efsaneye konu olmaktadır. Bunlardan biri ve en bilineni, kuleye adını da vermiş olan (Leander's Tower) **Leandros efsanesi**'dir. Aralarındaki denize meydan okuyan aşıklar **Leondros** ve **Hero**'nun hikayesi trajediyle bitecektir.
- Fırtınalı bir gecede, Leondros, kulede ışık yandığını görünce sevgilisi Hero'nun kendisini çağırdığını düşünür ve denize atlar. Oysaki bu kez ışığı yakan Hero değil, aşıkların her gece gizlice buluştuğunu anlayan bir başkasıdır ve ışığı söndürür. Leondros, boğazın dalgalarına gömülür; bunun acısına dayanamayan Hero ise kuleden atlayarak hayatına son verir. Efsanenin sonunda aşıklar adına kulenin olduğu yere bir deniz feneri yapılır. Tarihi MÖ 24 yılına dek uzanan Kız Kulesi, uzun tarihi boyunca savunma kalesi, sürgün istasyonu, hapisane, karantina odası, radyo istasyonu, vergi noktası ve deniz feneri olarak kullanılmıştır.
- Üsküdar'ın sembolü olan kule, 2000 yılında özel bir şirket tarafından restore edildikten sonra kafe ve restoran olarak hizmete açılmıştır.

KAPALI ÇARŞI

- Türkiye'nin en büyük şehri İstanbul'da yer alan **Kapalıçarşı**'nın tarihi 15'inci yüzyılın ortalarına **Fatih Sultan Mehmet Dönemi**'ne kadar gider. Osmanlı kurumlarını ayakta tutan en önemli uygulamalardan olan vakıf sistemine göre camilerin tamir ve bakım masrafları gibi çeşitli ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için gelir getirici bir başka yapı meydana getirilirdi. Bu gelir getirici yapıların en önemlileri çarşılar olup Fatih Sultan Mehmet tarafından **Ayasofya**'ya gelir getirmesi için inşa edilen yapılarla 1461 yılında Kapalıçarşı'nın da temeli atılmış ve yıllar içinde yapılan eklemelerle giderek büyümüştür. Zamanla tüm bölgenin en önemli ticari merkezi haline gelen, İstanbul'un en zengin esnaflarına ev sahipliği yapan, dünyanın her yerinden gelen mücevherlerin ve kıymetli takıların ticaretinin yapıldığı Kapalıçarşı, bu yıllarda bir banka ve finans merkezi gibi de hizmet vermiştir.
- Aynı zamanda İstanbul'u ve Avrupalıların gözündeki Doğu yaşamını en iyi biçimde yansıtan yerlerden biri olarak görülmesi nedeniyle çok sayıda seyahat kitabında ve ressamların tablolarında yer etmesi Kapalıçarşı'nın tarihi ve kültürel önemini de kanıtlamaktadır. Dünyanın yalnızca en eski değil en büyük alışveriş merkezlerinden biri olarak da tanımlanan Kapalıçarşı, 45 bin metrekarelik bir alan üzerine kuruludur ve 3.600 dükkânı barındırmaktadır. Bu sayının bile üstünde dükkâna sahip olduğu ve daha geniş bir alanı kapladığı Osmanlı Dönemi'nde ekonominin kalbinin attığı yer olan Kapalıçarşı, günümüzde İstanbul'a gelen ve alışveriş yapmak isteyenlerin uğrak noktalarından birisidir.

YEREBATAN SARNIÇI

- 532 yılında **İmparator Justinianus** tarafından inşa ettirilen **Yerebatan Sarnıcı** Stoa Bazilikası'nın altında yer aldığı için **Bazilika Sarnıcı** olarak da bilinir. Sarnıç, uzunluğu 140 metre genişliği 70 metre, dikdörtgen biçimde bir alanı kapsayan dev bir yapıdır. 52 basamaklı taş bir merdivenle inilen sarnıcın içerisinde her biri 9 metre yüksekliğinde 336 sütun bulunmaktadır. Birbirine 4,8 metre aralıklarla dikilen bu sütunlar, her sırada 28 tane olup 12 sıra meydana getirirler. Sarnıcın tavan ağırlığı haç biçimindeki tonozlar ve yuvarlak kemerler vasıtasıyla sütunlara aktarılmıştır. Çoğunluğu daha eski yapılardan toplandığı anlaşılan ve çeşitli mermer cinslerinden veya granitten yontulmuş sütunların büyük bir kısmı tek parçadan, bir kısmı da üst üste iki parçadan oluşmaktadır. Bu sütunların başlıkları yer yer farklı özellikler taşır. Bunlardan 98 adedi Corinth bir bölümü de Dor üslubunu yansıtır. Sarnıcın tuğladan örülmüş, 4,8 metre kalınlığındaki duvarları ve tuğla döşeli zemini ise Horasan harcından kalın bir tabakayla sıvanarak su geçmez hale getirilmiştir. Toplam 9 bin 800 metrekare alanı bulunan bu sarnıç yaklaşık 100 bin ton su depolama kapasitesine sahiptir.

BEYLERBEYİ SARAYI

- Beylerbeyi Sarayı, Osmanlı padişahlarının sayfiye mekânı ve yabancı devlet başkan ya da hükümdarlarının ağırlandığı bir devlet konukevi olarak düşünülmüş ve devrin padişahı Sultan Abdülaziz'in (1861-1876) isteği üzerine inşa edilmiştir. Sarayın inşasına 6 Ağustos 1863 tarihinde başlanmış ve 21 Nisan 1865 Cuma günü, yapılan bir törenle resmen kullanıma açılmıştır. Sarayın inşaat organizasyonunu Ebniye-i Şâhâne Serkalfası (Saray başkalfası) Serkiz Bey (Balyan) yürütmüştür. Beylerbeyi Sarayı'nın mâlî ve idarî işler sorumluluğu da denilebilecek binâ emniyeti görevini ise Mehmed Efendi, Mahmud Efendi ve Rifat Efendi yürütmüştür. Saray'ın yaklaşık 500 bin Osmanlı lirasına mal olduğu tespit edilmektedir. Beylerbeyi Sarayı, bânisi Sultan Abdülaziz (1861-1876) tarafından, yazlık saray olarak kullanıldı. Saray, Sultan Abdülaziz ve II. Abdülhamid'in saltanat yıllarında yabancı devlet hükümdar ya da başkanlarının resmî ziyaretlerinde kendilerine tahsis edilmeye başlanmasıyla beraber, devlet konukevi işlevi kazandı. Beylerbeyi Sarayı'nda ağırlandan ilk önemli konuk, Fransa İmparatoriçesi Eugénie'dir. İmparatoriçe'nin bu gezisi, Sultan Abdülaziz'in 1867 Fransa gezisini iade makamında gerçekleşmekteydi. Sultan Abdülaziz döneminde Beylerbeyi Sarayı'nda ağırlandan diğer yabancı konuklar, Avusturya-Macaristan İmparatoru Joseph (1869), Prusya Veliâhd Prensi Frédéric Guillaume Nicola Charles (1869), İtalya Veliâhdı (1869), İran Şahı Nasıreddin (18 Ağustos 1873).

MISIR ÇARŞISI

- İstanbul'un önemli tarihi ve turistik ticaret merkezlerinden biri olan **Mısır Çarşısı**, Yeni Cami külliyesinin arastası olarak, caminin giderlerini karşılamak amacıyla inşa edilmiştir. 1660 yılında Padişah IV. Mehmet'in annesi **Turhan Sultan**'in emriyle **Hassa Baş Mimarı Kâzım Ağa** tarafından yapımına başlanmış ve 1664 yılında **Hassa Baş Mimarı Mustafa Ağa** tarafından inşası tamamlanmıştır.
- Çarşı, 17. yüzyıl tarihçileri tarafından **Yeni Çarşı** ve **Valide Çarşısı** adları ile anılmıştır. Ancak, Mısır'dan alınan vergilerle inşa edilen çarşı, dükkânlarında satılan mamullerin çoğunlukla Mısır'dan gelen eşya ve baharatlar olması nedeniyle, 18. yüzyılın ortalarından itibaren Mısır Çarşısı olarak anılmaya başlanmıştır.
- Çarşı, ilk yıllarında aktar ve pamukçu esnafına tahsis edilmiştir. Altı kapısı olan çarşının, Balık Pazarı, Hasırcılar ve Ketenciler kapıları aktarlara; Yeni Cami, Haseki ve Çiçek Pazarı kapıları ise pamukçulara ayrılmıştır. Çarşının iki ucunda bulunan ana giriş kapılarının üst katları ise çarşı esnafının halka ve kendi aralarında yaşadıkları hukuki sorunlara bakan Ticaret Mahkemeleri olarak kullanılmıştır.
- Çarşıda dükkanların ön bölümünde ahşap peyk, arka kısımda ise depo ve imalathane yer almıştır. Bazı dükkanların saçaklarında dükkânı simgeleyen yangın kulesi, kayık, devekuşu yumurtası, makas, püskül vb. bir sembol kullanılmış; bu sayede dükkanların tanınmaları kolaylaştırılmıştır.

AYA YORGI

- İstanbul adalarının en büyüğü ve belki de en güzeli olan Büyükada'nın en yüksek tepesinde, halk arasında Aya Yorgi adı ile bilinen, Agios Georgios Rum Ortodoks Manastırın bulunmaktadır. Bu manastır, adını M.S. [III.asır](#)da, Hristiyan inancından dolayı putperestler tarafından şehit edilen ve bugün mezarı Filistin'de bulunan, Roma ordusunda subay olan, Anadolu'lu (Kappadokyalı), Aziz Georgios'tan almaktadır. Mevcut rivayetlere göre, manastır bin yılı aşan bir maziye sahip olup M.S. 963 senesinde Bizans İmparatoru Nikiforos Fokas zamanında inşa edilmiştir.
- Aya Yorgi'nin mucizevi ikonası ise Büyükada'daki İmparatoriçe İrini'nin Kadınlar Manastırın tarafından hediye edilmiştir. Bizans İmparatoru Manuil Komninos'un 1158 tarihli altın mühürlü fermanında ise, İstanbul Adalar ve buradaki manastırlar zikredilmekte olup, bunların arasında **Kodono** ismi de geçmektedir. 19. asır tarihçisi Manuil Gedeon' a göre ise, bu isim Büyükada'daki Aya Yorgi Kudunas (Çingirakçı) Manastırından başkası değildir.

KARIYE CAMİİ

- Kariye Camii, **Doğu Roma İmparatorluğu** döneminde büyük bir yapı kompleksi olan **Khora Manastırı**'nin merkezini oluşturan ve İsa'ya adanmış bir kilise yapısıdır. İstanbul (Konstantinos) surlarının dışında kalması nedeniyle binaya Grekçe "kent dışı, kırsal alan" anlamına gelen Khora ismi uygun görülmüştür. Kariye bu ismin Türkçeleştirilmiş halidir.
- Yapının inşa tarihi kesin olarak tahmin edilememekle birlikte 6'ncı yüzyılda **İmparator Justinianus** tarafından (527-565) şehir dışında harabe şeklindeki bir şapelin yerine yeniden inşa ettirildiği bilinmektedir. **Kommenoslar Dönemi**'nde **Blackhernal Sarayı**'nın yakınında olduğu için kilise önemli dini merasimlerde saray şapeli olarak kullanılmıştır.
- İstanbul'un fethi sırasında hiçbir zarar görmeyen yapı, **Sultan II. Beyazıt** devrinde **Sadrazam Hadım Ali Paşa** tarafından 1511 yılında camiye çevrilmiş ve yanına bir de medrese eklenmiştir. Camii, Bakanlar Kurulu kararı ile 1945 yılında yeniden müzeye dönüştürülmüştür. Kilise dışındaki manastır yapıları zamanla yıkılarak kaybolan bina, Doğu Roma sanatında gerek mimarisi gerek mozaik ve freskleriyle dikkat çekmektedir.

KÜÇÜK SU KASRI

Boğaziçi'nde, Küçüksu ile Göksu derelerinin arasındaki alanda bulunan **Küçüksu Kasrı**'nın bulunduğu yörenin yerleşim tarihi Bizans Dönemi'ne kadar gitmektedir. Osmanlı Dönemi'nde padişahın has bahçelerinden biri olan Küçüksu ve çevresini, **Sultan IV. Murad**'ın (1623-1640) çok sevdiği ve buraya "**Gümüş Selvi**" adını verdiği bilinmektedir. 17. yüzyıldan başlayarak çeşitli kaynaklarda "**Bağçe-i Göksu**" adıyla geçen yörede, özellikle 18. yüzyıldan başlayarak yoğun bir yapılaşma izlenmektedir. **Sultan I. Mahmud** (1730-1754) döneminde **Divitdâr Emin Mehmed Paşa**, padişah için bu Hasbahçe'nin deniz kıyısına iki katlı ahşap bir saray yaptırmış, bu yapı **Sultan III. Selim** (1789-1807) ve **Sultan II. Mahmud** (1808-1839) dönemlerinde de onarılarak kullanılmıştır. **Sultan Abdülmecid** (1839-1861) dönemi, özellikle saray ve kasır mimarlığında Batılı biçimlerin tercih edildiği yıllardır. Sultan Abdülmecid, **Dolmabahçe** ve **İhlamur** yapılarında olduğu gibi Küçüksu Kasrı'nın bulunduğu alanda da eski ve ahşap yapıyı yıktırarak, yerine bugünkü kasrı yaptırmıştır. 1857 yılında yapımı tamamlanan Küçüksu Kasrı, 15 x 27 metre bir alan üzerine yığma tekniğiyle ve kâgir olarak yapılmıştır. Bodrumuyla birlikte üç katlı olan kasrın bodrum katı, kiler ve mutfak hizmetkârlara ayrılmış, diğer katlarla bir orta mekâna açılan dört oda biçiminde düzenlenmiştir. Bu özelliğiyle geleneksel Türk Evi plan tipini yansıtan yapı, genellikle dinlenme ve av amaçlı olarak kullanılan bir "**Biniş Kasrı**" niteliğindedir. Devlete ait diğer saray yapılarının tersine yüksek duvarlarla değil, dört yönde kapısı olan ve döküm tekniğiyle yapılmış zarif demir parmaklıklarla çevrilidir.

Sultan Abdülaziz (1861-1876) döneminde cephe süslemeleri elden geçirilerek zenginleştirilmiştir. Kabartmalarla süslü ve hareketli deniz cephesinde, bu cepheye yaslanmış şadırvanlı küçük havuzunda ve merdivenlerinde Batılı süsleme motifleri kullanılmıştır. Oda ve salonlar değerli sanat eserleriyle döşenmiş, Avrupa'dan sipariş edilen mobilyalara yer verilmiştir. Alçı kabartma ve kalemişi süslemeli tavanları, bir şömine müzesini andıran birbirinden farklı renk ve biçimde İtalyan mermerleriyle yapılmış şömineleri, her bir odada ayrı süslemeli ve ince işçilikli parkeleri, Avrupa üsluplarındaki mobilyaları, halı ve tablolarıyla zengin bir sanat müzesi niteliğindeki Küçüksu Kasrı'nın, Cumhuriyet Dönemi'nde bir süre devlet konukevi olarak kullanılmış olduğu bilinmektedir. 1992 yılında başlatılan kapsamlı bir restorasyon projesiyle Küçüksu Kasrı'nın denize kayması engellenerek, 1996 yılında yeniden müze-saray olarak ziyarete açılmıştır. Kasrın hemen yanı başındaki iskele, çeşme meydanı ve özgün bahçenin geçmişte olduğu gibi halkın eğlenip dinlenebildiği bir mesire kimliğine kavuşturulması amacıyla çeşme civarında ziyaretçilere kafeterya hizmetleri verilmekte, genişletilen rihtim ulusal ya da uluslararası nitelikteki resepsiyonlara tahsis edilebilmektedir.

MEHMET AKİF ERSOY KÜLTÜR SANAT MERKEZİ

- Ankara'da bulunan [Tacettin Dergahı](#) örnek alınarak tasarlanan yapı, müze olarak kullanılmaktadır. Kültür merkezi ise bodrum katta sanatçı çalışma salonu, kulis, sahne arkası ve diğer teknik hacimlerden oluşmaktadır. Zemin katta 221 kişilik çok amaçlı salon, giriş, güvenlik odası, kafeterya, iç avlu ve iç bahçe vardır. 1. Katta reji odası, kütüphane, VIP çalışma odası, kültür merkezi yönetim ofisi, 2. Katta seminer salonları bulunmaktadır.
- Kültür Merkezi güncel malzemeler ve modern tarzıyla günümüz mimarisini yansıtırken, Tacettin Dergahı şeklinde tasarlanan yapı aslına uygun olarak, geleneksel mimarimizi yansıtmaktadır.

İSTANBUL AKVARYUM

- Dünyanın En Büyük Tematik Akvaryumu, Dünya denizlerinde yaşayan balık türlerinin içinde bulunduğu, kendi türündeki akvaryumlarla kıyaslandığında; gezi güzergâhı, temalandırma, interaktiflik, yağmur ormanı ve yeni nesil teknolojiyle dünyanın en yenisidir. İstanbul Akvaryum; hacmiyle, içerisinde barındırdığı canlı çeşidiyle, gezi güzergahlarındaki aktiviteleriyle dünya çapındaki tüm akvaryumlar içerisinde önemli bir konuma sahiptir. Kendi alanında 'ilk'leri ve 'en'leri olan bir proje. Ziyaretçiler, coğrafi bir rotayı takip ederek Karadeniz ile başlayan ve Pasifik'e kadar uzanan toplam 16 tema ve 1 adet yağmur ormanından oluşan güzergahta yolculuk yapmaktadırlar.
- Alanların temalandırılmasında o alanın kültürel, coğrafi, tarihsel ve mimari özellikleri, buna uygun dekoratif unsurlar, interaktif oyunlar, filmler ve alan hakkında detaylı bilgilerin verildiği görsel grafikler yer alıyor. Alanların, ses ve ışıklandırma sistemleri de bu temalandırmaya uygun olarak düzenlenmiştir. İstanbul Akvaryum, her anlamda uluslararası standartlarda ve alanında uzman kişiler tarafından yönetilmektedir. İstanbul Akvaryum'da bulunan tüm canlılar, doğal ortamlarına en yakın koşullarda yaşamlarını sürdürmektedirler.
- Rakamlarla İstanbul Akvaryum:
 - 6 bin 800 metreküp su hacmine sahip, toplam 64 adet tank,
 - 100 dönüm arazi içerisinde, toplam 22 bin metrekare 2 katlı dev proje,
 - İstanbul Akvaryum'a ait 1.200 araçlık 32 bin metrekare otopark alanı, .
 - 6 bin metrekarelik ziyaretçi alanı,
 - Karadeniz'den başlayıp Pasifik'e kadar uzanan 1,2 kilometre uzunluğundaki, özel temalı gezi güzergâhı,
 - Birbirinden ilginç türlerin bulunduğu yaklaşık 1.500 çeşit, toplam 17 bin adet kara ve deniz canlısı,
 - İstanbul Akvaryum içerisinde 470 metrekarelik alana sahip hediyelik eşya birimi,
 - Gezi güzergahı üzerinde 3 kafe,
 - Bir tarafı Panama Kanalı manzaralı, diğer tarafı deniz manzaralı 1 adet restoran.

PERA MÜZESİ

- 8 Haziran 2005'te açılan Pera Müzesi, Suna ve İnan Kır a  Vakfı'nın nitelikli ve geniş ölçekli kültür-sanat hizmeti vermek amacıyla kurduğu bir özel m zedir. 2003-2005 döneminde restoratör mimar Sinan Genim'in hazırladığı proje çerçevesinde Tepebaşı'ndaki tarihi Bristol Otel'i'nin cephesi korunarak  aėda  ve donanımlı bir müze olarak inşa edilen binasında faaliyet göstermektedir. Pera Müzesi, Suna ve İnan Kır a  Vakfı'na ait "Oryantalist Resim", "Anadolu Ağırlık ve ölçmeleri" ve "Kütahya  ini ve Seramikleri" koleksiyonlarını ve bu koleksiyonların temsil ettiği değerleri, sergiler, yayıncılık ürünleri, sözlü etkinlikler, eğitim etkinlikleri ve bilimsel çalışmalar aracılığıyla kamuyla paylaşmakta, gelecek kuşaklara aktarmayı amaçlamaktadır.
- Aralarında Tate Britain, Victoria ve Albert Müzesi, St. Petersburg Rus Devlet Müzesi, JP Morgan Chase Koleksiyonu, New York School of Visual Arts, Maeght Vakfı gibi dünyanın önde gelen müze, koleksiyon ve vakıflarıyla ortak sanat projeleri üreten Pera Müzesi, düzenlediği dönemli sergilerle, "Jean Dubuffet", "Henri Cartier-Bresson", "Rembrandt", "Niko Pirosmani", "Josef Koudelka" "Joan Mir ", "Akira Kurosawa", "Marc Chagall", "Pablo Picasso", "Fernando Botero", "Frida Kahlo", "Diego Rivera", "Goya" gibi dünyanın usta sanat larının yapıtlarını ülkemiz sanatseverleriyle bulu turmu tur. A ıldığından bugüne her yıl ulusal ve uluslararası eğitim ve sanat kurumlarıyla işbirliği yaparak geniş sanat ları destekleyen sergiler de düzenleyen Pera Müzesi, tüm sergilerini kitaplar, sözel etkinlikler ve  ocuk eğitim programlarıyla da desteklemektedir. Dönemsel programları ve etkinlikleriyle dikkat çeken Pera Film ise ziyaretçilere ve sinema meraklılarına, klasiklerden bağımsız filmlere, animasyon ve belgesellere uzanan, kimi zaman sergilere paralel kapsamlı gösterimler düzenlemektedir.

İSTANBUL YEMEKLERİ

GASTRONOMİ

SULTANAHMET KÖFTESİ

- **Sultanahmet Köftesi Malzemeleri Nelerdir**

- 1 kg yağsız kıyma
- 150 g böbrek yağı
- 2 baş soğan
- 2 çay kaşığı karbonat
- 2 yemek kaşığı süt tozu
- 1 yumurta sarısı

- **Sultanahmet Köftesi Nasıl Yapılır**

- Kıyma ve böbrek yağı birlikte yoğrulur ve bu karışım kıyma makinasında iyice çekilir. İki baş soğan rendelenir, iki çay kaşığı karbonat ve iki yemek kaşığı süt tozu ile 1 yumurta sarısı bu kıymalı harcra eklenir. İyice karıştırarak yoğrulur ve tekrar kıyma makinesinden geçirilir. Bu karışım bir gün boyunca dinlendirilir. Harçtan alınan parçalara istenilen şekil verilerek ızgarada veya fırında pişirilir.

BEYİNLİ BEYKOZ KEBABI

- **Beyinli Beykoz Kebabı Malzemeleri Nelerdir**
- 500 g parça et
- 4 adet kuzu beyni
- 2 yemek kaşığı margarin
- 2 adet soğan
- 1 adet havuç
- 1 adet patates
- Tuz
- Karabiber
- **Beyinli Beykoz Kebabı Nasıl Yapılır**
- Beyinler sirkeli suda haşlanır ve kuşbaşı şeklinde doğranır. Soğan yemeklik doğranır. Yağda etle birlikte kavrulur. Üzerine 2 su bardağı su ekleyip 30 dakika kadar pişirilir. Bu arada üzerinde biriken köpükler alınır. Havuç ve patatesler doğranır. Kaynamakta olan etin üzerine tuz ve karabiber ile birlikte ilave edilir. Sebzeler yumuşadıktan sonra doğranmış beyinler, etlerin üzerine serpiştirilir ve birkaç dakika daha pişirilir. Sıcak olarak servis edilir.

İSTANBUL PİLAVI

• İstanbul Pilavı Malzemeleri Nelerdir

- 1 parça tavuk göğsü
- 4 su bardağı su
- Yarım tatlı kaşığı tuz
- Bir su bardağı badem (dövülmemiş)
- 1 yemek kaşığı margarin
- 2 su bardağı pirinç
- Yarım tatlı kaşığı safran
- Yarım tatlı kaşığı zencefil
- Yarım su bardağı bezelye (taze iç)
- Yarım su bardağı antep fıstığı (dövülmemiş)

• İstanbul Pilavı Nasıl Yapılır

- 30 dakika sıcak tuzlu suda beklettiğiniz pirinci yıkayıp süzün. Pirinçleri bademlerle birlikte tereyağında kavurun. Haşladığınız tavuk göğsünün suyundan 2 bardak ayırın. Yarım kahve fincanı suda 30 dakika kadar beklettiğiniz safranı tavuk suyunun içine katın. Didiklediğiniz tavuk etini bezelye, tuz ve zencefile birlikte daha önceden kavurduğunuz pirincin içine ilave edin, bunun üzerine kalan tavuk suyunu ekleyip suyunu çekene kadar pişirin. Pişen pilavin içine daha önceden sıcak suda beklettiğiniz Antep fıstıklarının iç kabuklarını soyup pilavınıza ekleyin, pilavınızı dinlenmeye alın. Afiyet olsun.

SARIYER BÖREĞİ

- **Sarıyer Böreği Malzemeleri Nelerdir**
- 4 yemek kaşığı kıyma (kavrulmuş)
- 10 adet kuru soğan
- 4 yemek kaşığı margarin
- 4 adet yufka
- 2 adet kesmeşeker
- 1 bardak kuş üzümü
- 1 tatlı kaşığı karabiber
- 1 çay kaşığı tuz
- **Sos Malzemeleri:**
- 1 çay bardağı sıvıyağ
- 3 çay bardağı süt
- 3 adet yumurta
- **Sos Tarifi:**
- Sosu için; sıvıyağı, yumurtayı ve sütü bir kaptan çırpıp, bekletin.
- **Sarıyer Böreği Nasıl Yapılır**
- Kuş üzümünü ılık suda bekletin. Soğanları kuşbaşıdan biraz küçük olacak şekilde doğrayın. Soğana biraz tuz biraz da şeker ekleyerek yağda kavurun. Soğanlara daha önceden kavurduğunuz kıyma, kuş üzümü ve karabiberi de ekleyince böreğimizin içi hazır demektir. Yufkayı tezgaha serin. Birinci yufkaya sos sürüp ikinci yufkayı onun üzerine yerleştirin. Yufkanın üzerine önce sos sonra daha önceden hazırladığınız börek harcından koyun. Kalan 2 yufka ile de aynı işlemi yapın. Yufkanın iki ucunu içe katlayıp büyük bir rulolu yapın. Üzerine sos sürün ve böreği yağlanmış fırın kabına yerleştirin. 175 derecelik fırında 35 dakika pişirin. Afiyet olsun.

SUZME SARAY AŞURESİ

- **Süzme Saray Aşuresi Malzemeleri Nelerdir**

- 800 g su
- 300 g aşurelik buğday 150 gr toz şeker
- 1 yemek kaşığı gülsuyu
- 5 g misk
- 100 g kuş üzümü
- 30 g fındık içi
- 30 g fıstık
- 30 g badem

- **Süzme Saray Aşuresi Nasıl Yapılır**

- Buğdayı bir gece öncesinden yıkayıp su ile ıslatın. Ertesi gün buğdayı iyice yıkayıp tencereye koyun ve üzerine suyu ilave edip kaynamaya bırakın. Kaynayınca üzerinde biriken köpüğü alın ve buğdayların iyice pişmesini bekleyin. Buğday iyice piştikten sonra süzgeçten geçirin. Süzölmüş buğdayı tencere ile ocağa koyup içine kuş üzümü ve şeker ilave edip bir taşım daha kaynatın. Misk ile gül suyunu ezip süzme aşuresinin içine karıştırın. Kâselere sıcak olarak aşureyi dökün ve üzerine badem, fındık ve fıstık serperek süsleyin. Soğuk olarak servis edin.

LAKERDA

- **Lakerda Malzemeleri Nelerdir**

- 1 kg torik veya palamut

- Tuz

- **Lakerda Nasıl Yapılır**

- Balıklar temizlenir ve buzlu suda 24 saat bekletilir. Sudan çıkarılan balıklar iyice temizlendikten sonra tekrar buzlu ve tuzlu suda bekletilir. Her gün yeniden temizlenir ve bu işlem 4 gün boyunca tekrarlanır. En sonunda balıklar sudan çıkarılır ve iyice kurulanır. Cam veya teneke kaplara üzerine bol tuz dökülerek yerleştirilir. Yeneceği zaman ince dilimler halinde kesilerek servis edilir.